PROCEDURI DE FINISARE A AUDITULUI SITUAŢIILOR FINANCIARE ŞI PREZENTAREA REZULTATELOR CĂTRE UTILIZATORI

Andrei GANDRABURA

CZU: 657.63:005.6 andrei.gandra@gmail.com

The role of auditing in the contemporary world is becoming increasingly important, and the decisions made by users of financial information have more collective rather than individual repercussions. In the Republic of Moldova, financial auditing is an activity that emerged with the country's independence. The dynamic economic environment facilitated the development of the profession, primarily through adherence to international industry institutions to adopt best practices and to align with the unique international language regarding how finances and economic management are handled within an entity.

De la fondarea Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova în 1996, până la adoptarea inițială și parțială a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară din 2008, și ulterior alinierea completă pentru un segment de entități economice la practicile internaționale, auditul a fost și va rămâne promotorul acestor schimbări, datorită necesității și obligației auditorilor în continuă dezvoltare profesională.

Compania Naţională a Comisarilor de Conturi din Franţa (Compagnie Nationale des Commissaires aux Comptes-CNCC), după ce a acceptat termenul de „audit” în modelele de raport, a dat următoarea definiție a auditului: “Un audit constă în examinarea prin sondaj a elementelor probante care justifică datele conținute în conturi. El constă de asemenea în aprecierea principiilor contabile urmate şi a estimărilor semnificative reținute pentru întocmirea conturilor şi în aprecierea prezentării lor în ansamblu” [1].

Un audit financiar efectuat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit prevede respectarea cerințelor aferente calității auditului, conform ISQM 1 [3] - Standardul Internațional privind Managementul calității. Calitatea activității de audit este expusă unei serii de influențe a diferitor factori, cum ar fi: eșantionul analizat de auditori, competența și gradul de pregătire a acestora, gradul de respectare a etapelor auditului și a cerințelor de realizare a acestuia, procedeele și tehnicile aplicate de auditori etc. Aceasta depinde de un șir de factori, dintre care: rigurozitatea cu care se parcurg etapele misiunii de audit, realitatea și acuratețea surselor utilizate în realizarea auditului, eșantionarea corectă, gradul de pregătire, capacitatea de a sintetiza și exprima rezultatele obținute a auditorului, capacitatea auditorului de a aplica raționamentul și de a fi obiectiv în expunerea opiniei asupra veridicității situațiilor financiare a entității auditate [2, pag. 73-81].

ISQM 1 prevede ca firma să aibă un proces de evaluare a riscurilor, al cărui scop este stabilirea obiectivelor de calitate, identificarea și evalua riscurile de calitate și conceperea și implementarea răspunsurilor pentru a aborda riscurile de calitate. ISQM 1 stabilește cerințe privind modul în care trebuie aplicat acest proces, după cum urmează În Figura 1 prezentată de către noi și anume: 1. Stabilește obiectivele aferente controlului calității; 2. Identifică și evaluează riscurile aferente controlului calității; 3.Formează și implementează răspunsuri la aceste riscuri; 4. Identifică necesarul de informații necesară pentru a adăuga și/sau modifica calitatea obiectivelor formulate, a riscurile aferente controlului calității și a răspunsurilor aferente.

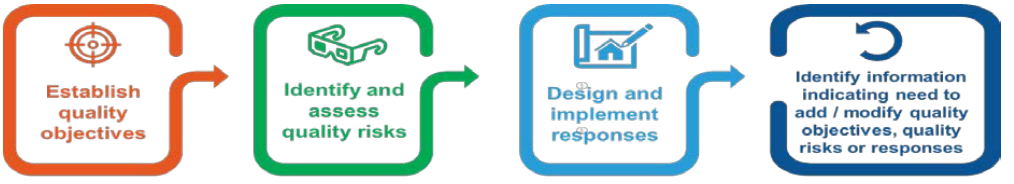

Fig.1 Ciclul de implementare a controlului calității în entitate

Sursa: [3]

Conform politicilor și procedurilor aferente procesului de evaluare a riscurilor din cadrul firmei, partenerul responsabil de managementul riscului trebuie să se asigure că obiectivele, calitatea și independența serviciului oferit clienților sunt menținute prin aplicarea unor proceduri bine administrate de acceptare a clientului și de angajament. De asemenea, trebuie să se asigure că metodologia este actualizată în mod regulat și publicată, și că sunt implementate procese riguroase ce au ca scop identificarea și rezolvarea conflictelor de interes. Toți partenerii și personalul trebuie să trimită anual confirmări ale conformității cu prevederile legislației în vigoare, inclusiv declarații de independență.

În cadrul misiunii de audit a entității S.A. CET-NORD, în cadrul căreia a fost realizată teza de master, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022, auditorii au emis o opinie cu rezerve cu privire la incertitudinea materială pentru continuitatea activității, dat fiind faptul că situația economică a entității nu a suportat schimbări semnificative pe parcursul ultimilor trei exerciții financiare consecutive.

Incertitudinea cu privire la continuitatea activității reprezintă o rezervă drastică, ținând cont de faptul că se bazează pe proceduri analitice de audit exhaustive de măsurare a indicatorilor financiari și non-financiari.

Raportul de audit și scrisoarea către conducere sunt distribuite către destinatarii relevanți, inclusiv consiliul de administrație, acționarii și alte părți interesate.

Procedurile de finalizare în cadrul misiunii de audit financiar reprezintă chintesența misiunii de audit în general, deoarece înglobează tot efortul depus pe parcursul efectuării misiunii propriu-zise. Complexitatea procesului de finalizare a unei misiuni este direct proporțională cu complexitatea și volumul tranzacțiilor pe parcur-

sul exercițiului financiar, mărimea entității și tipul entității, geografia interesului față entitate din partea utilizatorilor informației financiare și consecințele deciziilor luate în baza livrabilelor finale ale auditorului.

Misiunea de audit aferentă situațiilor financiare a S.A. CET-NORD pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022 a fost una complexă, și a necesitat o rigoare deosebită, ținând cont de faptul că entitatea este una strategică și de interes public, în care statul este acționarul principal, reprezentat de Agenția Proprietăți Publice. În acest context, se recomandă S.A. CET-NORD asigurarea faptului ca toate punctele semnificative au fost discutate și că managementul înțelege implicațiile acestora.

Referințe:

1. Platforma de documentare a CNCC, disponibilă la https://doc.cncc.fr/
2. DOLGHI, C. Culegeri de lucrări științifice, Problemele socioeconomice ale Republicii Moldova: reflecții și sugestii. “*Politici și strategii de asigurare a calității auditului financiar conform reglementărilor actuale*” CEP USM, Chișinău, 2016, pag.73-81.
3. Standardul Internațional de Calitate în Audit ISQM 1, disponibil la https://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/manual_de_standarde.pdf
4. Gramling, Audrey A., et al. „Auditing: A Practical Approach.” Wiley, 2019, pag 51
5. PETREANU, E. Determinarea pragului de semnificaţie în contextul aplicării Standardelor Internaţionale de Audit. În: *Materialele Conferinţei Ştiinţifice Internaţionale „Politici și mecanizme de inovare și dezvoltare a proceselor economico-financiare și sociale în plan național și internațional*”, 31 octombrie-01 noiembrie 2014. CEP USM. Chișinău, 2014, pag. 305-308.
6. COLLINS, L., VALIN, G., *Audit et contrôle intern. Aspects financiers, opérationnels et stratégiques*, Ed. Dalloz, Paris, 1992, p.17
7. IAS10“Evenimenteulterioare”disponibilla,https://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/manual_de_standarde.pdf

Recomandat
***Cristina DOLGHI,** dr., prof. univ.*